

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-1140/19-L

Název	Základní škola Jablonec nad Nisou - Mšeno, Arbesova 30, příspěvková organizace
Sídlo	Arbesova 30, 466 04 Jablonec nad Nisou
E-mail	info@arbesovka.cz
IČ	72743271
Identifikátor	600078523
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tomáš Saal
Zřizovatel	Statutární město Jablonec nad Nisou
Místo inspekční činnosti	Arbesova 30, 466 04 Jablonec nad Nisou
Termín inspekční činnosti	2. 12. 2019 – 5. 12. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy, případně s rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Jablonec nad Nisou – Mšeno, Arbesova 30 (dále „škola“) je plně organizovanou školou. Vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 560 žáků, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 133 žáků a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 500 strážníků. Zvyšování počtu žáků základní školy ovlivnilo i postupné navyšování nejvyššího počtu žáků ve školní družině. K datu inspekce vzdělávala základní škola celkem 492 žáků v 19 třídách. Školní družina dosahovala maxima svého nejvyššího počtu žáků. Škola je dobře dopravně dostupná, není bezbariérová. V každém ročníku druhého stupně je jedna třída s rozšiřující výukou tělesné výchovy.

Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Individuální plány vytváří dle doporučení odborných pracovišť. Péči o tyto žáky pomáhají zajišťovat asistentky pedagoga.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategie rozvoje školy vychází z koncepčních záměrů, které reagují na výsledky autoevaluace a respektují ekonomické možnosti. Na její realizaci se podílí vedení školy spolu se všemi učiteli. Tato kooperace, vzájemná soudržnost a fungující organizační struktura s přidělenými kompetencemi vytváří příznivé a podnětné klima školy.

Prostorné, vkusně vybavené a vyzdobené třídy a odborné učebny jsou vhodným zázemím pro vzdělávání žáků. Rekonstrukcí žákovských šaten a pořízením skříněk pro žáky vznikl přehledný prostor působící vkusným dojmem. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici velká a malá tělocvična. Venkovní hřiště neplní svou funkci, což vzhledem k vyššímu počtu hodin tělesné výchovy ve třídách s rozšířenou výukou patří k slabým stránkám školy. Dostatečné materiální vybavení se snaží vedení školy inovovat a doplňovat. Pozitivem je vybavení všech učeben interaktivní technikou, dostatečný je počet počítačů v počítačové učebně. Školní družina má pro svou činnost vlastní samostatné prostory. Zároveň využívá také ostatní zázemí školy. Keramická dílna napomáhá k podpoře zručnosti a estetickému vnímání žáků. V posledním roce byla modernizována počítačová síť, nově byla zrekonstruována žákovská kuchyňka. Díky projektu škola nově vybavila školní dílnu pro výuku pracovního vyučování. V plánu je dokončení modernizace hygienického zařízení.

Bezpečnosti žáků věnuje škola potřebnou pozornost. Výsledným efektem je poměrně nízká úrazovost. S pravidly bezpečného chování nejen v prostorách školy, ale i při mimoškolních činnostech jsou žáci průběžně seznamováni.

Vedení školy klade důraz na kvalitu pedagogického sboru, který je plně odborně kvalifikovaný. Nedostatek učitelů neumožňuje zajistit plnou aprobovanost výuky, ale i sledované neaprobované vyučované předměty měly standardní úroveň. Prioritou dalšího vzdělávání pedagogů je vzdělávání všech učitelů se zřetelem na potřeby školy. Pomocnou ruku začínajícím učitelům podává nejen vedení školy přidělením mentora, ale i kolegové svou radou.

Výchovné a kariérní poradenství je plně funkční. Učitelé prokazují dobrou znalost žáků s potřebou podpůrných opatření a jejich spolupráce s asistenty pedagoga je prospěšná i ostatním žákům ve třídě. Nadstandardní je týmová práce školního poradenského pracoviště, které tvoří výchovná poradkyně, metodička prevence a školní psycholog. Jejich působení je podporováno pravidelnými schůzkami s vedením školy za účelem volby společné strategie řešení i předcházení aktuálních výchovných problémů žáků. Problematiku prevence rizikového chování účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Vhodná je i nabídka volnočasových aktivit. Podporující je spolupráce s odbornými pracovišti. Škola

se snaží i o vhodné uplatnění žáků v dalším studiu. V rámci kariérního poradenství žákům nabízí testy, které jim pomou při výběru vhodného studijního zaměření.

Škola usiluje o podporu zdravého životního stylu. Nabízí zájmovou činnost sportovního zaměření. Je zapojena do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“. Školní jídelna nabízí zdravé stravování a zároveň vychází vstříc požadavkům na dietní jídla, respektuje alergiky. Vhodný sortiment potravin poskytuje školní bufet a v rámci pitného režimu si mohou žáci zakoupit nápoje z automatu. V environmentální oblasti je škola zapojena do celorepublikového projektu Recyklohraní. Podporuje průběžnou separaci odpadu. V minulém školním roce získali žáci v soutěži ve sběru druhotných surovin nejvyšší ocenění.

Ke zlepšování podmínek školy pro vzdělávání přispívá nejen příjem finančních zdrojů ze státního rozpočtu a od zřizovatele, ale i využití dalších dostupných finančních prostředků z doplňkové činnosti, z grantů nebo z podpory v rámci „Šablon“. Využití prostředků z evropského fondu pomohlo k dalšímu vzdělávání pedagogů, k možnosti nabídky doučování žáků a práci školního psychologa. Významná pomoc školního psychologa je zajišťována i za finančního přispění zřizovatele. Poplatek za školní družinu je využíván ke zlepšování kvality jejího materiálního vybavení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání doplňuje nabídka mnoha školních a mimoškolních aktivit. Oblast Člověk a jeho svět byla podpořena například návštěvou ekocentra, IQLANDIE nebo vlastivědnými výlety. V rámci činnosti tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy se uskutečnil vodácký kurz, lyžařský běžecký kurz a cyklistické soustředění. Zahájení školní docházky pro prvňáčky již tradičně zpestřují žáci devátých tříd, kteří při slavnostním zahájení školního roku předávají malým školákům pomyslný klíč od školy a připravují pro ně krátký program.

Sledovaný průběh vzdělávání dosahoval různorodého spektra kvality. Zaznamenáno bylo využívání zejména efektivní frontální práce a řízeného rozhovoru. Při samostatné práci žáci řešili zadané úlohy. V části sledovaných hodin učitelé zařazovali i práci ve skupině. Metody a formy práce vyžadující aktivní samostatný přístup žáků nebyly téměř využity. V menší míře byla využita interaktivní technika. Méně často sebehodnocení nebo sebereflexe žáků. Asistenti pedagoga koordinovali svou činnost s učiteli a poskytovali individuální podporu nejen žákům s podpůrným opatřením, ale věnovali se i ostatním žákům.

Všechny hospitované hodiny byly vedeny v pozitivní pracovní atmosféře. Učitelé vzdělávacím obsahem i vyučovacími metodami respektovali možnosti, schopnosti a potřeby žáků s důrazem na podporu rozvoje všech klíčových kompetencí. Uplatňovali individuální přístup. Vedli žáky k logickému myšlení, k utváření vlastního názoru a úsudku. V případě potřeby jim poskytovali radu a pomoc. Posilovali mezipředmětové vztahy. Častým jevem bylo vedení žáků k pochopení souvislostí naučeného s běžnými reálnými situacemi. Žáci byli kladně motivováni, povzbuzováni a zpravidla získávali zpětnou vazbu prostřednictvím hodnocení svého výkonu jak v průběhu hodiny, tak i na její závěr.

Výuka anglického jazyka v prvním ročníku byla vedena vhodnou formou odpovídající věku žáků. Převažující komunikace v cizím jazyce i ve vyšších ročnících a vhodné metodické postupy ovlivňují kladně úroveň znalostí a dovedností anglického jazyka. Přispěly k tomu i netradiční formy práce, například využití mobilních telefonů při interaktivní práci žáků. Náplň hodin českého jazyka ve vyšších ročnících byla cíleně směřovaná k upevňování znalostí k přijímacím zkouškám.

K velmi zdařilým hodinám patřila hudební výchova na druhém stupni s vlastním komponovaným programem „Bavíme se sami“, kde žáci předvedli výsledky své vlastní projektové práce. Výrazné propojení naučeného s praxí a vytváření postojů žáků k životním hodnotám demonstrovala výuka předmětu Člověk mezi lidmi.

Vhodnou motivací k aktivní práci v matematice ve čtvrté třídě prokazovali žáci velmi dobré vědomosti a znalosti. V dějepisu v devátém ročníku vedením k pochopení dějinných souvislostí dokázali žáci formulovat své názory a otázky a aktivně diskutovali na dané téma.

Příkladné formativní hodnocení žáků, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení bylo provedeno v hodině výtvarné výchovy v šestém ročníku. Ve všech sledovaných hodinách výtvarné výchovy byla u žáků podporována dovednost využívat k vyjádření své představy různé materiály a techniky. Byla rozvíjena jejich kreativita. Pedagogové učí žáky, že tvořit je víc než napodobit. Snaží se obohatit osobnost žáka o vnímání krásna.

Na základní vzdělávání prvního stupně kontinuálně navazuje činnost školní družiny. Aktivity, které si žáci ve sledované činnosti vybírali podle zájmu, rozvíjely především kompetence pracovní, sociální a komunikativní. Při výtvarné a rukodělné práci nebo hře se stavebnicemi žáci uplatnili svoji představivost, kreativitu a zručnost. Všichni byli vychovateli vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Při všech činnostech vládla přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou a ohleduplností. Pro žáky nebyl problém dodržovat dohodnutá pravidla chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola monitoruje úspěšnost svých žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Zpětnou vazbu kromě běžných prostředků získává například prostřednictvím vlastního srovnávacího testování, s jehož výsledky dále pracuje. Díky celkové systematické pomoci žákům ohroženým školním neúspěchem nevykazuje škola neprosívající žáky.

Společně stanovená pravidla v podobě preventivního programu a krizového plánu, kterými se řídí všichni pedagogové, účinně eliminují projevy rizikového chování žáků. K pozitivnímu klimatu školy a tříd přispělo v loňském školním roce i vyřešení případu začínající šikany a kyberšikany zapojením v projektu „Nenech to být“. Nemalý podíl na kladných vztazích ve třídách mají harmonizační pobyty šestých tříd a práce s třídními kolektivy pod vedením externí organizace. Na těchto programech se finančně podílí i zřizovatel.

Osobnostní vývoj žáků pozitivně ovlivňuje úspěšná reprezentace školy v různých soutěžích a olympiádách. Žáci dosahují řady ocenění na okresní, krajské i republikové úrovni. K úspěchům patří přední umístění žáků v okresní a krajské matematické olympiádě a tradičně řada významných sportovních úspěchů. Aktuálně například obsazení předních míst na republikovém finále v přespolním běhu. Sociální kompetence žáků rozvíjí zapojení prvního ročníku do projektu Sněhuláci pro Afriku. Škola sleduje uplatnění žáků na vyšších stupních škol, přispívají k tomu osobní návštěvy bývalých žáků, někteří žáci se vrací jako učitelé.

Škola vytváří kvalitní motivační prostředí pro účast žáků ve výtvarných soutěžích a díky spolupráci s vysokými školami je realizován „Projektový den s odborníkem“, kdy je žákům umožněno setkávání s umělci, s nimiž společně tvoří artefakty. V návaznosti na to škola pořádala výstavy žákovských prací. Žáci se podíleli na dotvoření atmosféry literárního díla v rámci projektu „Ilustrace“. Významným úspěchem bylo ocenění v celostátní přehlídce výtvarných prací s názvem Sdílená imaginace, kde za vystavené práce získala škola cenu

Projekt oceněný kurátorem. Vysokou úroveň výtvarných schopností žáků dokládá i výzdoba tříd a chodeb jejich pracemi.

Vhodná kooperace s odbornými pracovišti ovlivňuje výchovu a vzdělávání žáků. Podporující je součinnost se zřizovatelem. K podpoře úspěšnosti preventivních opatření napomáhá spolupráce s Městskou policií nebo Policií ČR. Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků průběžně informováni. Ke společným setkáváním se zákonnými zástupci na akcích školy patří například loučení s devátou třídou.

Kooperace s mateřskými školami v blízkém okolí přispívá k nenásilnému přechodu dětí na školní docházku. Některé aktivity mají již dlouholetou tradici. Jsou to především vánoční dílničky nebo Cesta pohádkovým lesem, kterou připravují pro děti žáci pátých tříd. Specifickou náplň má především kroužek předškolní přípravy Předškoláček, který má formu vyučovací hodiny s výukovým obsahem.

Školní družina vede žáky k aktivnímu a účelnému využívání volného času. V rámci svých aktivit rozvíjí všechny kompetence žáků. Své aktivity rozšiřuje zapojením do projektové činnosti. Výsledky své práce prezentuje například v prostorách školy nebo v časopisech.

Závěry

Vývoj školy

Každoroční nárůst počtu žáků základní školy.

Postupné navýšení nejvyššího počtu žáků školní družiny.

Rekonstrukce prostoru šaten, renovace žákovské kuchyňky, vybavení školní dílny.

Zřízení školního psychologa.

Pravidelná spolupráce školního poradenského pracoviště s vedením školy.

Silné stránky

Efektivní spolupráce všech zaměstnanců vytvářející příjemné školní klima.

Příkladná týmová práce školního poradenského pracoviště a úspěšnost preventivních opatření.

Práce školního psychologa.

Nadstandardní podpora kulturních a výtvarných aktivit.

Nadstandardní podpora sportu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Poškozený povrch školního hřiště neumožňuje jeho bezpečné využití.

V menší míře využití metod a forem práce vedoucích k samostatnému a aktivnímu přístupu žáků.

Méně často využívané sebehodnocení a sebereflexe žáků.

Nízká míra využívání interaktivní techniky při výuce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Více uplatnit sebehodnocení a sebereflexi žáků a více zařadit do výuky metody a formy práce vedoucí k samostatnému aktivnímu přístupu žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina s účinností od 22. 10. 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/> ze dne 28.11. 2019
3. Potvrzení ředitele na vedoucím pracovním místě na dobu neurčitou čj. 39784/2018 ze dne 3. 5. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
4. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2018/2019 a 2019/2020 ke dni inspekce
5. Rozvrh hodin, školní rok 2019/2020
6. Školní řád s účinností od 2. 9. 2019
7. Nástin koncepce rozvoje školy pro roky 2018 - 2023
8. Školní preventivní program školy 2019/2020
9. Hodnocení preventivního programu, školní rok 2018 – 2019, ze dne 3. 9. 2019
10. Krizový plán
11. Dlouhodobá školní primární strategie na období 2018 – 2020, ze dne 27. 9. 2018
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2019/2020 a dlouhodobý plán, ze dne 29. 8. 2019
13. Třídní knihy, školní rok 2019/2020
14. Výroční zpráva, školní rok 2018/2019, ze dne 10. 10. 2019
15. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2018
16. Školní vzdělávací program základního vzdělávání s platností od 1. 9. 2013
17. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 1. 9. 2018
18. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2019/2020 – 5 oddělení
19. Docházka do ranní školní družiny, školní rok 2019/2020
20. Zápisní lístky do školní družiny, školní rok 2019/2020 (vzorek)
21. Webové stránky školy
22. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vzorek)
23. Dokumentace k hodnocení BOZ
24. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek
25. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Blanka Hornová v. r.

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní inspektorka

PaedDr. Dana Rozkovcová v. r.

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka

Mgr. Jana Polanecká v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Mgr. Věra Hessová v. r.

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Čermáková v. r.

V Liberci 27. 12. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Tomáš Saal,
ředitel školy

Mgr. Tomáš Saal v. r.

V Jablonci nad Nisou 6. 1. 2020